

Aan de bewoners van dit pand

Den Haag, 2 maart 2011

Kenmerk: 20110302
Contactpersoon: ChiChing Tao
Telefoon: 06 – 209 193 48
Onderwerp: Ontwikkelingen rondom Aardwarmte Den Haag

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief willen wij u informeren over ontwikkelingen rondom het project Aardwarmte Den Haag. In 2010 hebben wij aan de Leyweg, naast de ingang van huisartsenpost Het Leyendak, een succesvolle aardwarmteboring uitgevoerd. Met het warme aardwater willen we op een milieuvriendelijke manier woningen en bedrijven in Den Haag Zuidwest gaan verwarmen. Volgens planning kunnen vanaf september 2011 woningen met aardwarmte worden verwarmd.

Het bronwater bevat gassen

Op de boorlocatie, langs de Leyweg, is een bron geboord om warm water uit de aarde op te pompen. Tegen onze verwachtingen in hebben wij geconstateerd dat er in het aardwater een kleine hoeveelheid gas zit, ongeveer 1 kilo gas per 1.000 kilo (1 m³) aardwater. Op zich is het meekomen van een bepaalde hoeveelheid gas niet ongebruikelijk. De putten zijn ontworpen en gebouwd om hiermee om te gaan. In meer recent geboorde andere geothermiebronnen in Nederland blijkt ook enig gas te zitten. Bij het oppompen van het water vormt het gas kleine bellen. Dit zorgt ervoor dat we de aardwarmte niet optimaal kunnen gebruiken om woningen te verwarmen. Daarom zoekt Aardwarmte Den Haag in samenwerking met adviseurs naar een efficiënte en veilige manier om het gas en het water te scheiden en het gas nuttig te kunnen inzetten.

Huidige situatie

Op dit moment zijn de putten niet in bedrijf en zijn ze afgesloten met afsluiters die hoge drukken van 200 bar kunnen weerstaan. De druk in de put is laag. Ook tijdens gebruik blijft de druk laag. In de komende periode onderzoeken we de ontwikkeling van de gashoeveelheid. Het is mogelijk dat de hoeveelheid gas in het water langzaam minder wordt en op den duur zelfs niet meer mee omhoog komt. Daarom plaatsen we een tijdelijke installatie, zodat we kunnen meten hoe de gashoeveelheid zich ontwikkelt.

Wat gaan we met het gas doen?

Het is nog niet zeker wat we uiteindelijk met het gas gaan doen. Eén van de mogelijkheden is dat we het gas in het bestaande gasnet in Den Haag laten opnemen of het gas leveren aan het Haga Ziekenhuis voor hun warmtevoorziening. We zoeken een milieuvriendelijke, veilige en passende oplossing. Het aardwarmteproject staat onder toezicht van de gemeente en de rijksoverheid (het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en Staatstoezicht op de Mijnen).

Bouw aardwarmtecentrale

De bouw van de aardwarmtecentrale in de tramkeerlus, op de hoek van Zuidwoldestraat en de Leyweg, verloopt volgens planning. Deze week worden de eerste roosters aan de buitenkant aangebracht. Daarmee krijgt het gebouw zijn definitieve bruinkleurige uiterlijk. De aannemer verwacht de werkzaamheden op 1 april af te kunnen ronden. Daarna zal de installateur de installatie in de aardwarmtecentrale aanbrengen..

Wij houden u in de komende periode op de hoogte van de ontwikkelingen rondom het project. Als u nog vragen heeft, dan kunt u contact met ons opnemen via info@aardwarmtedenhaag.nl of 06 - 209 193 48. Wilt u meer weten over aardwarmte in Den Haag? Kijk dan op de website www.aardwarmtedenhaag.nl.

Met vriendelijke groet,

Eric Muller
Directeur Aardwarmte Den Haag v.o.f.